

ห้ามวางขไทย

ป ก ษ ใ ต้

หุรอมจ้งฮู้!

กสิทธร กุคำชะโนด

กรอบวิเคราะห์พหุสังคมไทย

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

ลักษณะบุคคล

ภาษา

วัฒนธรรมประเพณี

ความเชื่อ ศาสนา

การปกครอง

สัญลักษณ์โดดเด่น (ภาพลักษณ์)

วิถีชีวิต

การแต่งกาย

อาหาร

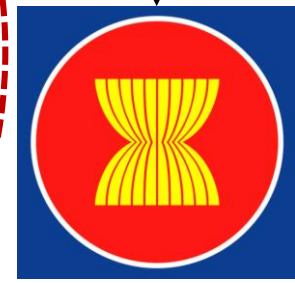
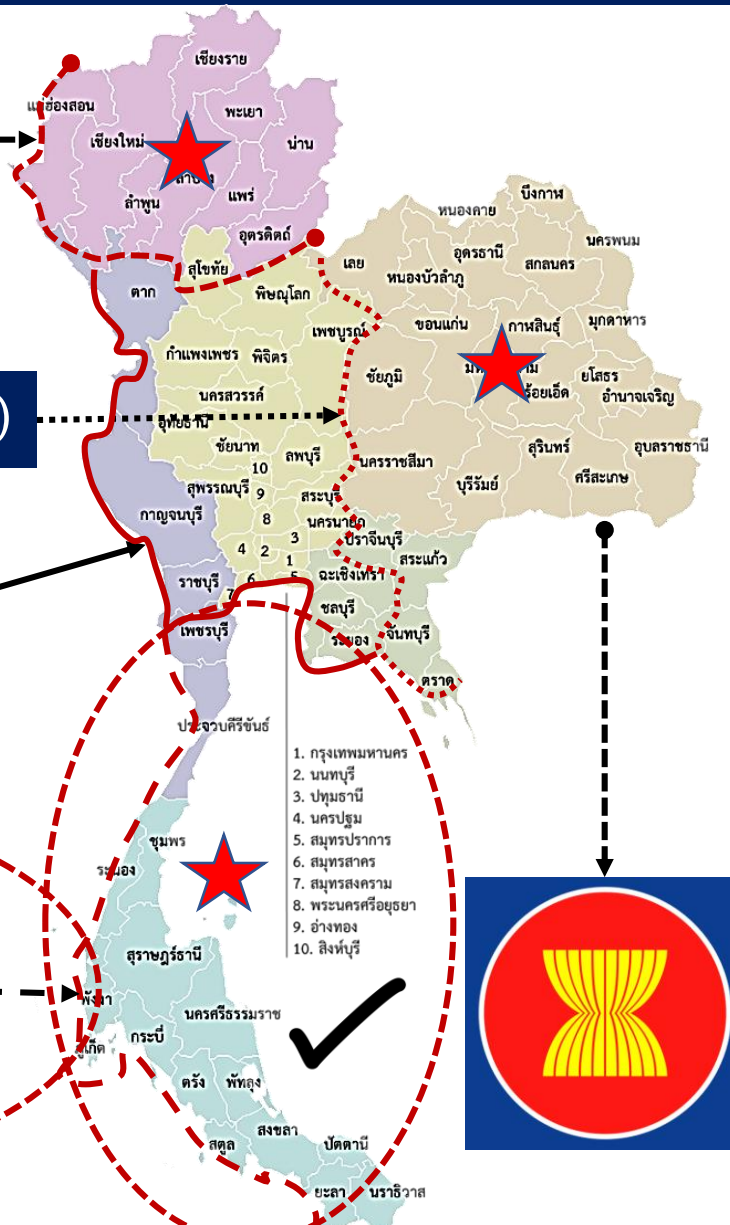
พหุสังคมไทย

ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)

ภาคกลาง

ภาคใต้

The Southern of Thailand

อ่าวไทย อันดามัน

สังคมพหุวัฒนธรรม

จีน
มลายู
สยาม
อาหรับ
อินโดนีเซีย

สังคมพหุวัฒนธรรมทางศาสนา

พุทธ
อิสลาม
ฮินดู

การศึกษา

รัฐปัตตานี

โนราห์

การศึกษาปอเนาะ (Pondok) หมายถึงกระท่อม เพราะผู้เรียนจะปลุกกระท่อมขึ้นรายรอบบ้านโต๊ะครู

โนราห์

เอนก นาวิกมูล, 2563

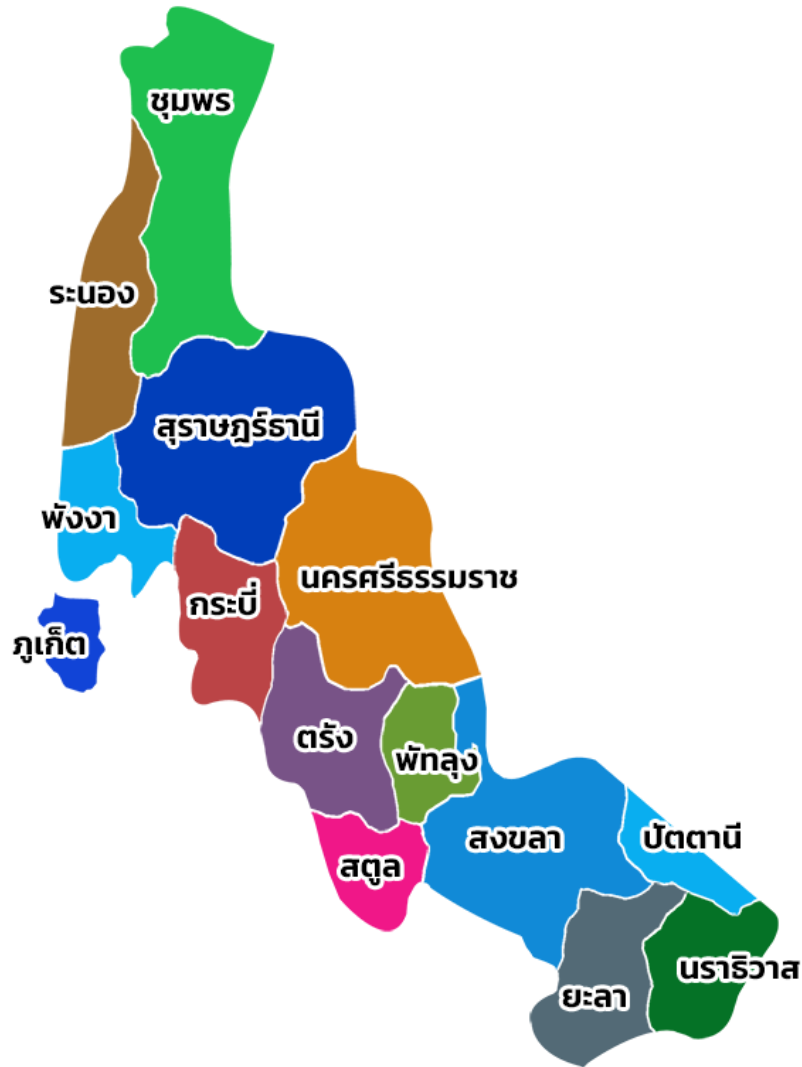
อ.ชวัน เพชรแก้ว ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี กล่าวว่า ที่อินเดีย มีการเล่นหนังที่รัฐเกราลา และโออริสสา คนรัฐทมิฬนาฑูเรียกตัวหนังดังกล่าวว่า "Tolungu" ดังนั้น "ตะลุง" จึงน่าจะมาจากคำว่า "Tolungu"

3 จังหวัดชายแดนใต้

แผ่นดินภาคใต้ ณ ปัจจุบัน นึกทีไรเห็นทะเล ชายหาย ภูเก็ต ความรุนแรงระเบิด 3 จังหวัดชายแดนใต้ สะตอ โนรา ไข่ไข่ พระบรมธาตุเจดีย์ ลองกอง... ฯลฯ

เมืองเก่าเล่าขานจังหวัดภาคใต้

ภาคใต้มี 14 จังหวัด

จังหวัดกระบี่ ชื่อเก่าคือ แขวงเมืองปกาสัย

จังหวัดชุมพร ชื่อเก่าคือ ชุมนุมพล

จังหวัดตรัง ชื่อเก่าคือ เมืองทับเที่ยง, เมืองควนธานี

จังหวัดนครศรีธรรมราช ชื่อเก่าคือ เมืองตามพรลิงค์, ศิริธรรมนคร, ศิริธรรมราช

จังหวัดนราธิวาส ชื่อเก่าคือ มะนาลอ, บางนรา, เมืองระแงะ

จังหวัดปัตตานี ชื่อเก่าคือ เมืองตานี

จังหวัดพังงา ชื่อเก่าคือ เมืองภูงา, บ้านกระพุงา, พิงงา

จังหวัดพัทลุง ชื่อเก่าคือ คูหาสวรรค์

จังหวัดภูเก็ต ชื่อเก่าคือ บุกิต, ภูเก็ต, จังซีลอน, ถลาง

จังหวัดระนอง ชื่อเก่าคือ เมืองแร่นอง

จังหวัดสตูล ชื่อเก่าคือ มูเก็มสโตย-ละงู, นครีสโตย, มำบังนังคะรา

จังหวัดสงขลา ชื่อเก่าคือ สิงหนคร (สิง-หะ-นะ-คะ-ระ), สิงหลา, สิงขร

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชื่อเก่าคือ เมืองไชยา, เมืองกาญจนดิษฐ์

จังหวัดยะลา ชื่อเก่าคือ ยาลอ

ตัวชี้วัด

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

หลังคาทรงจั่ว
(Bambung Panjang)

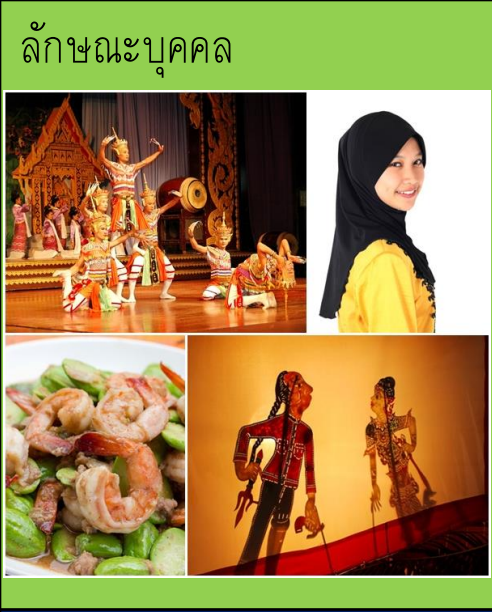
เป็นรูปแบบหลังคา
"เรือนที่อยู่อาศัยแบบบาจัง"
(Traditional Malay Dwelling House)

หรือเรียกอีกชื่อว่า
"เรือนหลังคายาว"
(Long Roof Malay House)

- ภาคใต้ เป็นภูมิภาคตั้งอยู่บนคาบสมุทรลพบุรี หนาดด้วยอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก และทะเลอันดามันทางฝั่งตะวันตก มีเนื้อที่รวม 70,715.2 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 750 กิโลเมตร ทุกจังหวัดของภาคมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล ยกเว้นจังหวัดยะลาและจังหวัดพัทลุง...เทือกเขาสำคัญ คือ เทือกเขาตะนาวศรีเป็นพรมแดนกั้นเขตแดนไทยกับพม่า ... อุทยานแห่งชาติเทือกเขาบูโด-สุโหงปาตี ตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดนราธิวาสตามเส้นทางนราธิวาส-ปัตตานี ประมาณ 26 กิโลเมตร

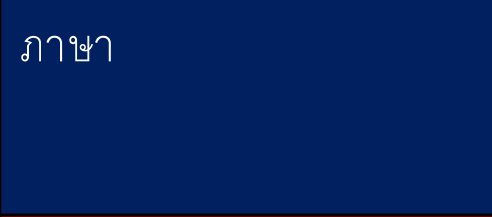
- สังคมวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ที่ชัดเจนที่สุด โนราห์ หนั่งตะลุง ที่เป็นศิลปะการแสดงประจำท้องถิ่น 4 คนสังคมศาสนา ได้แก่ ชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม ชาวไทยเล [ชาวพื้นเมือง สวนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณชายฝั่ง และเกาะในดานทะเลอันดามัน ชุมชนชาวเลที่ใหญ่ที่สุด อยู่ที่เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล และ เกาะสุรินทร์ จ.พังงา] และ **เงาะ หอชนเผ่าชาวกู** - มีรูปร่างเตี้ยแคระ ผมหยิก มีอยู่บางใน อ.ธารโต จ.ยะลา และในป่าของจ.ตรัง ชนเผ่าชาวกู จะยึดหลักความเชื่อและหลักประเพณีของชาวปา [กลุ่มชนชาวกูนิยมนกินเผือก, มัน, กลอย, กล้วยป่า, มะละกอ และสัตว์ป่า จับสัตว์น้ำด้วยมือเปล่าหรือเบ็ด นิยมล่าเหยื่อโดยใช้พืชผักผลไม้... เงาะป่า บทพระราชนิพนธ์ร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2448]

- บ้านเรือน "เรือนไทยมุสลิม" โดยทั่วไปเรือนมุสลิมมักเป็นเรือนแฝด และอยู่กันในครอบครัวขยาย โดยมีชานเชื่อมต่อกัน และมีการเล่นระดับพื้นเรือนให้ลดหลั่นกันไป การลดระดับพื้นจะเห็นได้ชัดว่า มีการแยกสัดส่วนจากกันในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ บางตัวเรือนเมื่อสร้างตัวเรือนหลักเสร็จแล้ว ยังต้องกำหนดพื้นที่ให้เป็นบริเวณที่ใช้ทำพิธีละหมาด ซึ่งเป็นกิจวัตรที่ต้องกระทำวันละ 5 ครั้ง [<https://www.baanjomut.com/library/thaihouse/04.html>]

ลักษณะบุคคล

- ด้วยพื้นฐานของนิสัยคนได้จิตใจดี มีความเป็นญาติรักกันเหนียวแน่น รักเพื่อน รักพี่รักน้องรักตายาย (บรรพบุรุษ) รักพวกพ้องกลุ่มเกลอ นิยมรวมกลุ่มกันไม่ว่าอยู่ท้องถิ่นอื่น ถึงไหนถึงกัน ใจถึงฟังได้ คนได้ใจกล้า คนได้ใจใหญ่ (ใจนักเลง กล้าได้กล้าเสีย) คนได้ไม่หวาน คนได้หัวหอม (รู้ทันคน)
- ผิวดำผมหยิก และผู้หญิงชาวเหลืองเป็นส่วนใหญ่ จมูกโด่งคมสัน
- รูปร่างสูงใหญ่ กำยำแข็งแรง

ภาษา

ภาคใต้มีภาษาพูดประจำถิ่นที่ห้วน ๆ สั้น ๆ เป็นเอกลักษณ์ เรียกว่า “ภาษาใต้หรือแหลงใต้” ส่วนกลุ่มคนที่อยู่แถบชายแดนไทย-มาเลเซียนิยมพูดภาษาขาวีหรือภาษามาเลเซีย ตัวอย่างภาษาพูดภาคใต้ เช่น แหลง (พูด) หรอย (อร่อย) ทำไหร (ทำอะไร) เมี้ยว. (เหมี้ยว) มนดิน (มนทิน) บางท้องถิ่นใช้ภาษาขาวี [จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี]

วัฒนธรรมประเพณี

- รูปคำเขียนที่เป็น “ปักซี่ใต้” เท่าที่ค้นพบในขณะนี้ปรากฏในตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งแต่งเสร็จในปี พ.ศ. 2277 ในสมัยรัชกาลที่ 1 – 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์มักใช้ “ปากใต้” และ “ปักใต้”
- วิถีความเป็นอยู่ จากหลักฐานทางโบราณคดีแสดงให้เห็นว่า คนในภาคใต้ยุคก่อนประวัติศาสตร์ยังชีพด้วยการล่าสัตว์ จับสัตว์น้ำและเก็บพืชพรรณต่าง ๆ มาเป็นอาหารรู้จักทำภาชนะดินเผาใส่อาหาร ใช้ไฟหรือความร้อนในการปรุงอาหาร รู้จักการหลอมและหล่อโลหะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้โลหะ ซึ่งนักโบราณคดีสันนิษฐานว่ามีชุมชนเกษตรกรรมที่ก้าวหน้า มีการพัฒนาด้านโลหะกรรม ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 1-6 นอกจากนี้ยังรู้จักทำเครื่องนุ่งห่มจากหนังสัตว์และจากเปลือกไม้ เมื่อประมาณ 6,500 – 5,000 ปีมาแล้ว [https://www.reporternews5.com/archives/28347]
- การแต่งกายภาคใต้ [1. กลุ่มเชื้อสายจีน – มาลายู เรียกชนกลุ่มนี้ว่ายะหยา หรือ ยอนย่า เป็นกลุ่มชาวจีน เชื้อสายฮกเกี้ยน 2. กลุ่มชาวไทยมุสลิม ชนดั้งเดิม ของดินแดนนี้นับถือศาสนาอิสลาม และมี เชื้อสายมาลายู ยังคงแต่งกายตามประเพณี อันเก่าแก่ฝ่ายหญิงมีผ้าคลุมศีรษะ 3. กลุ่มชาวไทยพุทธ ชนพื้นบ้าน แต่งกายคล้ายชาวไทยภาคกลาง ฝ่ายหญิงนิยมนุ่งโจงกระเบน หรือ ผ้าขึ้นด้วย ส่วนฝ่ายชายนุ่งกางเกงขาวเล หรือ โจงกระเบนเช่นกัน]

ความเชื่อ ศาสนา

- พุทธศาสนานั้นคงมากในจิตใจของชาวบักขี้ใต้ มีพระสงฆ์ และโต๊ะอิหม่าม
- ความเชื่อตือริ นิยมแสดงเพื่อรักษาผู้ป่วยที่เชื่อว่ามีมูลเหตุมาจากการถูกคุณไสย เวทมนตร์คาถา การฝังรูป ฝังรอย เลขยันต์ ถูกเข็ม ถูกหนังอาคมเข้าท้อง ถูกวิญญูณ (อาจิน) ทักทอ เช่น การละเล่นเช่นไหว้ครูศิลปิน (สำหรับผู้มีเชื้อสายโนรา - มะโย่งและว้ายัง) โดยอาศัยโต๊ะตือริเป็นผู้ติดต่อสื่อสารกับดวงวิญญูณนำมาบอกกล่าวกับโต๊ะมี โนะ แนะแนวทางให้ทราบกรรมวิธีเพื่อรักษาคนไข้หรือถอดถอนอาถรรพณ์อย่างไร เช่นการเซ่นไหว้ ใช้บน ทำพิธีปลีกรรมขอขมาลาโทษ

การปกครอง [ระบอบ
ประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข]

- ทางการ จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตำบล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนที่เป็น “นายหัว” จะมีอิทธิพล มีอำนาจมากในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ
- ชาวบ้านจะเชื่อและศรัทธา “พระสงฆ์” “อิหม่าม” ในฐานะผู้นำทางจิตวิญญูณด้วย

พระธาตุ

พระบรมธาตุเมืองนคร

4 "พระธาตุ" ศักดิ์สิทธิ์แดนบักขี้ใต้ สายบุญต้องไปกราบ

- พระบรมธาตุเมืองนคร-นครศรีธรรมราช
- พระธาตุไชยา-สุราษฎร์ธานี
- พระธาตุบางแก้ว-พัทลุง
- พระธาตุสวิ-ชุมพร

อาหาร

กระถิน กระเจด ผักบู้ง แดงกวา ถั่วฝักยาว ลูกเนียง ลูกตอ เพื่อรับประทานคู่กับแกง ยำ (ไม่ว่าจะมีน้ำพริกหรือไม่) จึงเรียกผักนี้ว่า “ผักแกลัม” หรือ “ผักเหนาะ” วัฒนธรรมอันนี้จะพบได้แม้แต่ตามร้านที่ขายอาหารพื้นเมือง

ไทยภาคกลาง

ชาวไทยลุ่มเจ้าพระยา!

ภูสิทธ์ ภูคำชะโนด

กรอบวิเคราะห์พหุสังคมไทย

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

ลักษณะบุคคล

ภาษา

วัฒนธรรมประเพณี

ความเชื่อ ศาสนา

การปกครอง

สัญลักษณ์โดดเด่น (ภาพลักษณ์)

วิถีชีวิต

การแต่งกาย

อาหาร

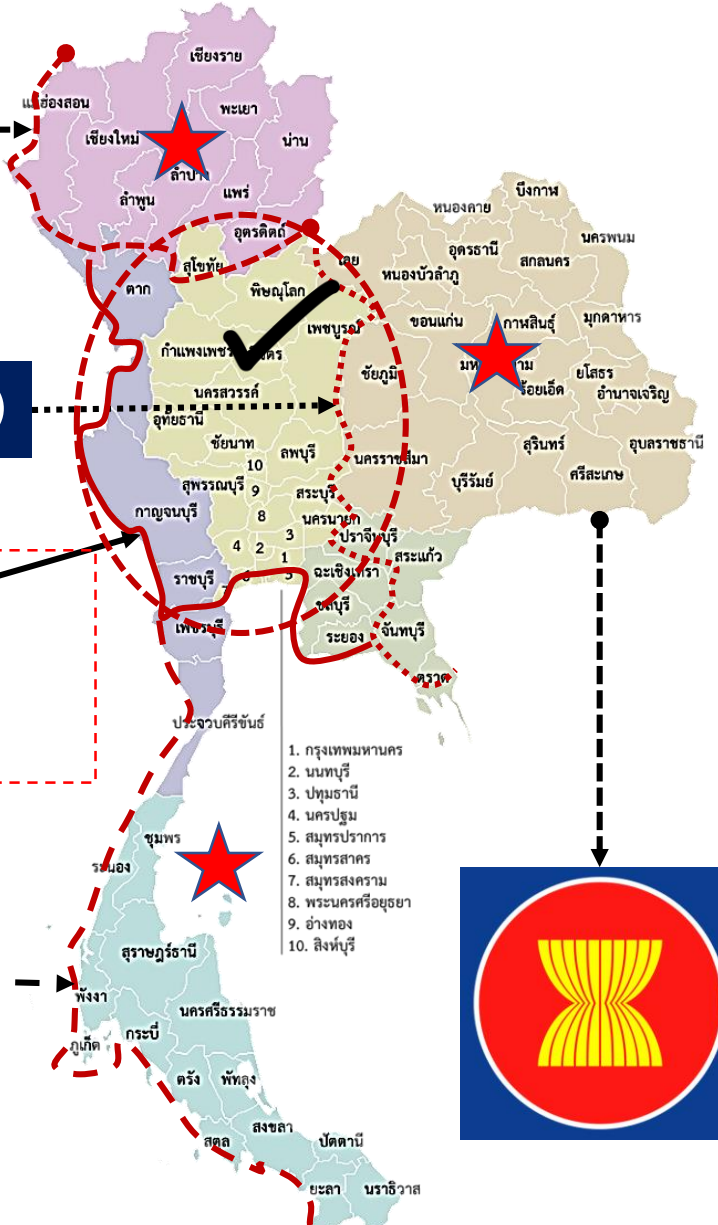
พหุสังคมไทย

ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)

ภาคกลาง

ภาคใต้

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา เกษตรนโกสินทร์

เมืองเก่าของเราแต่ก่อน

6 ลุ่มน้ำภาคกลาง

นครสวรรค์
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

นครสวรรค์
ลุ่มน้ำสะแกกรัง

เพชรบูรณ์
ลุ่มน้ำป่าสัก

อุทัยธานี
ลุ่มน้ำท่าจีน

สุโขทัย-ลพบุรี-อยุธยา-ธนบุรี-กรุงรัตนโกสินทร์

สุโขทัย

ลพบุรี

อยุธยา

ธนบุรี

TrueID T.

กรุงเทพมหานคร

กาญจนบุรี
ลุ่มน้ำแม่กลอง

เพชรบุรี
ลุ่มน้ำเพชรบุรี

ตัวชี้วัด

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

เรือนไทยภาคกลาง

- ภาคกลางเป็นดินแดนแห่งอารยธรรมที่สืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยทวารวดี เมื่อ พุทธศตวรรษที่ 11-16 ยุคที่ชนชาติมอญครอบครองดินแดนแถบนี้ จากนั้นราวพุทธศตวรรษที่ 16-18 ชนชาติขอมหรือ เขมรก็เข้ามาเรืองอำนาจ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ลพบุรี และขยายอาณาเขตออกไปยังจังหวัดสุพรรณบุรี เพชรบุรี และสิงห์บุรี ในพ.ศ.1893 พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างเมืองขึ้นแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และต่อมาได้ย้ายราชธานีมาอยู่ที่บริเวณตำบล หนองโสนหรือบึงพระราม นับตั้งแต่นั้นมากรุงศรีอยุธยาภิเจริญรุ่งเรืองเป็นบิกแผ่น พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ มีแม่น้ำสำคัญหลายสายไหลผ่าน พื้นที่แถบนี้จึงอุดมสมบูรณ์ เป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ทำนาปลูกข้าว มีสวนผลไม้ และทำไร่

- วัฒนธรรมประเพณีและการละเล่นต่างๆ ซึ่งยังคงมีให้ชมได้ในหลายพื้นที่ของจังหวัดในภาคกลาง เช่น ระบำชาวไร่ เพลงพวงมาลัย เพลงฉ่อย เพลงอิฐชฺฐาน เพลงเหย่ย เพลงแม่ศรี เพลงเต๋นกำรำเคียว เพลงลำตัด เพลงปรบไก่ เพลงอีแซว กลองยาว และลิเก ยังมีการแสดงในราชสำนักที่เผยแพร่ทั่วไป เช่น โขน ละคร หนังใหญ่ หุ่นกระบอก และดนตรีไทย [ที่มา: <https://mgronline.com/travel/detail/9470000023395>]

- บ้านเรือนเรือนไทยภาคกลาง เป็นเรือนไทยประเภทที่นิยมที่สุด มีลักษณะเป็นเรือนยกพื้น ใต้ถุนสูง มีทั้งเรือนเดี่ยว เรือนหมู่ เรือนหมู่คหบดี เรือนแพ ... หลังคาทรงจั่วสูงชายคายื่นยาว... หลังคาของเรือนไทยเป็นแบบทรงมนิลาหรือ เรือนแพ หลังคาหน้าจั่ว

ลักษณะบุคคล

- ด้วยพื้นฐานของนิสัยคนได้จิตใจดี มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สบาย ๆ เนื่องจากเพราะความเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ในธัญญาหาร (อาหารคือข้าว) ภัคษาหาร (อาหารที่กินเป็นประจำ พืชผักภัคษาหาร)
- ผิวขาวเหลือง
- รูปร่างสูงโปร่ง

ภาษา

ภาคกลาง: ภาษาไทยกลาง [ภาษาราชการ]

วัฒนธรรมประเพณี

1. กรุงเทพมหานคร
2. นครบุรี
3. ปทุมธานี
4. นครปฐม
5. สมุทรปราการ
6. สมุทรสาคร
7. สมุทรสงคราม
8. พระนครศรีอยุธยา
9. อ่างทอง
10. สิงห์บุรี

- ด้านศาสนาและลัทธิความเชื่อ ที่เกี่ยวกับประเพณีตักบาตรดอกไม้ (สมุทรปราการ) บูชารอยพระบาท (สระบุรี) กวนข้าวทิพย์ ตักบาตรเทโว ทำขวัญข้าว กำฟ้า โยนบัว เผาเทียนเล่นไฟ ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ (นครปฐม)
- ทั้งนี้งานพิธีการทั้งกระจัดของจังหวัดสุพรรณบุรี งานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ งานประเพณีตักบาตรเทโวของจังหวัดอุทัยธานี ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้งจังหวัดฉะเชิงเทรา ประเพณีก่อเจดีย์ทรายจังหวัดฉะเชิงเทรา ประเพณีกวนข้าวทิพย์หรือข้าวมธุปายาสจังหวัดชัยนาท และประเพณีสู้ขวัญสู้ข้าวจังหวัดนครนายก [Culture of the regions]

ประเพณีบวงสรวงแม่โพสพ

ประชาชนมีการดำรงชีวิตทางการเกษตรซึ่งมีการทำขวัญข้าวเป็นประเพณีที่ยังคงทำกันอย่างกว้างขวางในหมู่ของ **คนไทยภาคกลาง ไทยพวน และไทยอีสานทั่วไป** โดยจะนิยมทำกันเป็นระยะ คือ ก่อนข้าวออกรวง หลังจากนวดข้าว และขนข้าวขึ้นยุ้ง สำหรับการเรียกขวัญก่อนข้าวออกรวงจะนิยมทำกันตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เป็นต้นไป ผู้ที่จะเรียกขวัญจะเป็นผู้หญิงซึ่งจะแต่งกายให้สวยงามกว่าธรรมดา พอถึงที่นาของตนก็จะปักเรือนข้วยข้าวลงในนา นำผ้าขึ้นไปพาดกับต้นข้าว เอาขนมนมเนย ของเปรี้ยว ของเค็ม เครื่องประดับ ของหอมต่างๆ หมาก พลุ และบุหรี ไล่ลงไปในเรื่องข้วยข้าว จากนั้นก็จุดธูป 8 ดอก เทียน 1 เล่ม และนั่งพนมมือเรียกข้วยข้าว พอเสร็จพิธีเรียกข้วยแล้วผู้ทำพิธีเรียกข้วยก็จะเก็บข้าวของที่มีค่าบางส่วนกลับบ้าน ส่วนเครื่องสังเวชัยอื่นๆ ก็จะทิ้งไว้ในเรือนข้วยข้าวนั้นต่อไป การทำข้วยข้าวเป็นความเชื่อของชาวนาว่าจะทำให้ข้าวออกรวงมาก ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ทำกันมาแต่ดั้งเดิม

[Culture of the regions]

ความเชื่อ ศาสนา

- พุทธศาสนานั้นคงมากในจิตใจของชาวไทยภาคกลาง
- ความเชื่อ “เสน่ห์ยาแฝด” ฝึสางนางไม้ มนต์คาถา อาคม

การปกครอง [ระบอบ
ประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข]

- ทหาร จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตำบล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนที่เป็น “เจ้าพ่อ” หรือ “กำนัน” (กำนันเป๊าะ) “บ้านใหญ่” “ชาใหญ่” จะมีอิทธิพล มีอำนาจมากในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ
- ประธานชุมชนในชุมชนเมือง ผู้มีอิทธิพล นักเลงเช่น อั้งยี่ แดงไบเล่ ปู่ระเบิดขวด

พระธาตุ

องค์พระปฐมเจดีย์เป็นพระเจดีย์ทรงลังกา แบบสุโขทัย สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งสร้างครอบเจดีย์เดิมถึงสององค์ ได้แก่ เจดีย์ทรงสถูปสาญจีตามแบบอินเดียยุคพระเจ้าอโศกมหาราช และเจดีย์ทรงขอมโบราณ องค์พระปฐมเจดีย์เป็นพระเจดีย์ใหญ่ รูป ระฆังคว่ำ ปากผายมหึมา โครงสร้างเป็นไม้ซุง รััดด้วยไขเส้นมหึมาก่ออิฐ ถือปูนประดับด้วยกระเบื้องปูทับ ประกอบด้วยวิหาร 4 ทิศ กำแพงแก้ว 2 ชั้น ถือเป็นเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุด เป็นอันดับ 1 ของประเทศไทยอีกด้วย เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ของพระพุทธเจ้า เป็นที่เคารพสักการบูชาของบรรดาพุทธศาสนิกชนทั่วโลก ทางวัดกำหนดให้มีงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ในวันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 12 ถึง วันแรม 5 ค่ำ เดือน 12 รวม 9 วัน 9 คืน เป็น ประจำทุกปี [วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี]

พระปฐมเจดีย์นครปฐม

อาหาร

ต้มยำกุ้ง กระเพาไข่ดาว ปลาทูน้ำพริกกระปิ แกงข้าไก่ ผัดไทย แกงเขียวหวาน ฯลฯ

สอบวัดความรู้

10 คะแนน [สี่ปดามุหำ]

กสิทฐ์ กุค้ำสะโหด

GO TO ASEAN

10 ประเทศ

กูสิทธร กุคำชะโงด